

2017. november 30., csütörtök

P8_TA(2017)0474

Az európai fogyatékosügyei stratégia végrehajtása

Az Európai Parlament 2017. november 30-i állásfoglalása az európai fogyatékosügyei stratégia végrehajtásáról
(2017/2127(INI))

(2018/C 356/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 2., 9., 10., 19., 168. cikkére és 216. cikkének (2) bekezdésére, valamint az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 21. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 3., 15., 21., 23., 25. és 26. cikkére,
- tekintettel a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (UNCRPD) és a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban történt, 2011. január 21-i uniós hatálybalépésére ⁽¹⁾,
- tekintettel a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Unió általi végrehajtására és az Európai Uniónak az ezen egyezmény tekintetében való képviselőre vonatkozó belső szabályok megállapításáról a Tanács, a tagállamok és a Bizottság között létrejött magatartási kódexre,
- tekintettel az ENSZ Fogyatékosokkal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottságának az Európai Unió első jelentéséről szóló, 2015. október 2-i záró észrevételeire ⁽²⁾,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 5. szám, 1950) és annak jegyzőkönyveire,
- tekintettel az Európai Szociális Chartára (ETS 35. szám, 1961, felülvizsgálva: ETS 163. szám, 1996),
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a nők erőszakkal szembeni védelméről, a tagállamoknak szóló Rec(2002)5. sz. ajánlására, és a nemek közötti egyenlőség normáiról és mechanizmusairól szóló CM/Rec(2007)17. sz. ajánlásra,
- tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formájának megszüntetéséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ egyezményre (CEDAW) és annak 1999. október 6-i fakultatív jegyzőkönyvére,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

⁽²⁾ UNCRPD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ HL L 94., 2014.3.28., 65. o.

⁽⁴⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

2017. november 30., csütörtök

- tekintettel a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeire vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2015. december 2-i bizottsági javaslatra (COM(2015)0615),
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság „Új európai konszenzus a fejlesztési politikáról – A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” című javaslatról szóló együttes nyilatkozatára és az abban foglalt kötelezettségvállalásra, hogy a fejlesztési együttműködés során figyelembe veszik a fogyatékossgal élő személyek sajátos szükségletet,
- tekintettel az „Eredményjelentés az európai fogyatékossgügyi stratégia (2010–2020) végrehajtásáról” című, 2017. február 2-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2017)0029),
- tekintettel az „Európai fogyatékossgügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt” című, 2010. november 15-i bizottsági közleményre (COM(2010)0636),
- tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2015)” című 2016. december 13-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv) alkalmazásáról szóló, 2016. szeptember 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a fogyatékossggal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtásáról szóló, 2016. július 7-i állásfoglalására, különös tekintettel az ENSZ CRPD-bizottságának záró észrevételeire ⁽³⁾,
- tekintettel a fogyatékossggal élő személyek jogaival foglalkozó ENSZ-bizottság által az Európai Unió bevezető jelentéséhez kapcsolódóan elfogadott témajegyzékről szóló, 2015. május 20-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a fogyatékos személyek mobilitásáról és beilleszkedéséről, valamint a 2010–2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékossgügyi stratégiáról szóló, 2011. október 25-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a munkaerőpiacról kizorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2009. május 6-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálatának „Európai fogyatékossgügyi stratégia 2010–2020” című feljegyzésére,
- tekintettel a Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága által készített, „Nemen és fogyatékossgon alapuló interszekcionális megkülönböztetés” című tanulmányra,
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre,
- tekintettel az európai ombudsman 2016. évi éves jelentésére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0485.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0360.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0318.

⁽⁴⁾ HL C 353., 2016.9.27., 41. o.

⁽⁵⁾ HL C 131. E, 2013.5.8., 9. o.

⁽⁶⁾ HL C 212. E, 2010.8.5., 23. o.

2017. november 30., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének az alapvető jogokról szóló 2016. és 2017. évi jelentéseire,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének tematikus jelentéseire,
 - tekintettel az Eurostat által a fogyatékoság összefüggésében a munkaerőpiaci hozzáférésről, az oktatáshoz és képzéshez való hozzáférésről, illetve a szegénységről és a jövedelmi egyenlőtlenségekről készített 2014. évi statisztikára,
 - tekintettel „Az EU válasza a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendre – Európa fenntartható jövője” címmel, 2017. június 20-án közzétett tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a szociális szolgáltatások önkéntes európai minőségi keretrendszerére (SPC/2010/10/8),
 - tekintettel az Új városfejlesztési menetrendre (A/RES/71/256),
 - tekintettel a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretre,
 - tekintettel a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervről (2016–2020) szóló tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2015–2019 közötti időszakra szóló cselekvési tervre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére, a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára, valamint a Petíciós Bizottság véleményére (A8-0339/2017),
- A. mivel teljes jogú polgárként⁽¹⁾ minden fogyatékossgal élő személynek az élet minden területén egyenlő jogai vannak, és elidegeníthetetlen joguk van a méltósághoz, az egyenlő bánásmódhoz, az önálló életvitelhez, az önrendelkezéshez és a társadalomban való teljes mértékű részvételhez;
- B. mivel az Európai Unióban a becslések szerint 80 millió fogyatékossgal élő személy él, akik közül 46 millióan nők;
- C. mivel az EUMSZ értelmében az Uniónak politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során fel kell lépnie a fogyatékossgal alapuló megkülönböztetés ellen (10. cikk), és az ilyen megkülönböztetés leküzdésére az Unió jogszabályokat fogadhat el (19. cikk);
- D. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 26. cikke kifejezetten tiltja a fogyatékossgal alapuló megkülönböztetést, és a fogyatékossgal élő személyek társadalomban való egyenlő részvételéről rendelkezik;
- E. mivel a UNCRPD egyezmény az első olyan emberi jogokkal foglalkozó nemzetközi szerződés, amelyet az EU megerősített, és amelyet mind a 28 tagállam aláírt, és 27 ratifikált; mivel fejlesztési segély terén az EU a legnagyobb donor, és a nemzetközi szinten legbefolyásosabb érdekelt felek közé tartozik;
- F. mivel az EU elkötelezett a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend és a fenntartható fejlesztési célok Unión belüli és a partnerországokkal folytatott fejlesztési együttműködés keretében történő végrehajtása mellett;

⁽¹⁾ Ezen állásfoglalás összefüggésében a „teljes jogú polgár” a UNCRPD egyezménynek megfelelően értelmezendő, azaz hogy minden fogyatékossgal élő személy teljes mértékben élhessen valamennyi emberi jogával.

2017. november 30., csütörtök

- G. mivel a UNCRPD egyezmény megállapítja, hogy fogyatékossgal élő személy „minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”; mivel a UNCRPD egyezmény 9. cikke e tekintetben különösen fontos;
- H. mivel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata megerősíti, hogy a UNCRPD egyezmény kötelező az EU-ra és a tagállamaira nézve az uniós jog végrehajtása során, minthogy másodlagos jogi eszközt képez⁽¹⁾; mivel a UNCRPD egyezmény teljes körű végrehajtása érdekében elengedhetetlen a hatályos uniós jogszabályok és szakpolitikai eszközök érvényre juttatása;
- I. mivel a fogyatékossgal élő személyek csoportja nem egységes, és mivel a nők, a gyermekek, az idősek és az olyan személyek, akik összetett támogatásra szorulnak, az ideiglenes vagy láthatatlan fogyatékossgal élők további nehézségekkel és a megkülönböztetés többszörös formáival szembesülnek;
- J. mivel a fogyatékossgal élő személyeknek többletköltségekkel, alacsonyabb jövedelemmel és magasabb munkanélküliségi rátával kell szembenéznük; mivel a fogyatékossgal kapcsolatos ellátásokat olyan állami támogatásnak kell tekinteni, amelynek célja, hogy például foglalkoztatással segítsen az embereknek az akadályok megszüntetésében, hogy teljes körűen részt vehessenek a társadalomban;
- K. mivel a fogyatékossgal élő gyermekeknek jogukban áll családjukkal vagy családi környezetben élni a mindenk felett álló érdeküknek megfelelően; mivel a családtagoknak gyakran csökkenteniük kell vagy abba kell hagyniuk szakmai tevékenységüket, hogy fogyatékossgal élő családtagjaikat gondozhassák;
- L. mivel a UNCRPD egyezmény elveinek köre jóval tágabb a megkülönböztetés kérdésénél, és végső céljuk az, hogy a fogyatékossgal élő személyek és családtagjaik teljes körűen gyakorolhassák az emberi jogokat egy befogadó társadalomban;
- M. mivel továbbra is vannak olyan új és átdolgozott jogszabályok, amelyek egyáltalán nem említik a UNCRPD egyezményt és az akadálymentességet; mivel a részvétel egyik előfeltétele az akadálymentesség; mivel az EU a UNCRPD egyezményben részes félként köteles biztosítani a fogyatékossgal élő személyek és képvisleti szervezeteik szoros bevonását és aktív részvételét a jogszabályok és politikák kialakításában és végrehajtásában, a fogyatékossgal különféle koncepcióinak tiszteletben tartásával;
- N. mivel a megkülönböztetés, köztük a többszörös megkülönböztetés, a megbélyegzés és az egyenlőtlenség alapvető okai között található a sztereotípiák, a tévképzetek és az előítéletek;
- O. mivel a fogyatékossgal élő személyek gyakran nem kapnak elég támogatást, védelmet, tájékoztatást és információt az egészségügyi szolgáltatások és jogaik, az erőszakkal szembeni védelmet, a gyermekgondozást illetően, és korlátozott vagy semmilyen hozzáférésük nincs az ilyen szolgáltatásokhoz és információkhoz; mivel megfelelő képzésben kell részesíteni az egészségügyi dolgozókat a fogyatékossgal élő személyek szükségleteiről;
- P. mivel a hajléktalanságot évente megtapasztaló négymillió ember jelentős része fogyatékossgal élő személy, akikről mint célcsoportról a UNCRPD egyezmény és az európai fogyatékossgügyi stratégia nagyrészt megfelelt;
- Q. mivel a számos nemzetközi egyezmény, uniós és nemzeti jogszabályok és stratégiák ellenére a fogyatékossgal élő személyek még mindig nem vesznek részt teljes mértékben a társadalomban, és nem élvezhetik maradéktalanul jogaikat; mivel a UNCRPD egyezmény 29. cikkével összhangban csak akkor érhető el a fogyatékossgal élő személyek részvétele, ha bevonják őket a politikai és közéletbe, ahol gyakran alulreprezentáltak;

⁽¹⁾ A Bíróság 2013. április 11-i ítélete, *HK Danmark*, a C-335/11. és C-337/11. sz. egyesített ügyekben, ECLI:EU:C:2013:222., 29-30. bekezdés; a Bíróság 2014. március 18-i ítélete, *Z*, C-363/12, ECLI:EU:C:2014:159, 73. bekezdés, a Bíróság 2014. május 22-i ítélete, *Glatzel*, C-356/12, ECLI:EU:C:2014:350, 68. bekezdés.

2017. november 30., csütörtök

- R. mivel a Bizottság eredményjelentése azt mutatja, hogy a UNCRPD egyezményből eredő kötelezettségek végrehajtása uniós és tagállami szinten egyaránt nyilvánvalóan késik; mivel a stratégia keretében még vannak kihívások és hiányosságok, és hosszú távú perspektívára van szükség az uniós politikáknak, jogszabályoknak és programoknak a UNCRPD-vel való összehangolására;
- S. mivel az önálló életvitel UNCRPD egyezményben hangsúlyozott modellje a lehető legnagyobb fokú akadálymentességet védi; mivel az egyéb szolgáltatásokhoz, például az akadálymentes közlekedéshez való hozzáférés, a kulturális és szabadidős tevékenységek szintén a minőségi élet alkotóelemei, és hozzájárulhatnak a fogyatékossgal élő személyek beilleszkedéséhez;
- T. mivel inkluzív és aktív munkaerőpiaci hozzáférést kell biztosítani, mivel ez az egyik legfontosabb eszköz a fogyatékossgal élő személyek függetlenségének előmozdítására; mivel a munkaerőpiaci hozzáférés jelenleg 58,5 %-on áll a fogyatékossgal nem rendelkező személyek 80,5 %-ához képest, néhány csoport pedig a fogyatékossgal típusán alapuló további megkülönböztetéssel néz szembe, mivel a szociális gazdaság számos foglalkoztatási lehetőséget kínál a fogyatékossgal élő személyek számára;
- U. mivel a szigorúbb európai szintű iránymutatások és a megfelelő erőforrások, valamint a fogyatékossgal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó képzés erősíthetné nemzeti szinten az esélyegyenlőségi szervek eredményességét és függetlenségét;
- V. mivel a Bizottság által a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról szóló párizsi nyilatkozatban meghatározott négy prioritás egyike „a hátrányos helyzetű fiatalok és gyermekek oktatásának előmozdítása, biztosítva, hogy oktatási és képzési rendszereink kielégítsék a szükségleteiket”;
- W. mivel a fogyatékossgal élő személyek munkaerőpiaci kirekesztése összességében nagyobb költséggel jár, mint ha befogadnák őket a munka világába; mivel ez különösen igaz az összetett támogatási szükségletekkel rendelkező személyekre, akik esetében a családtagok arra kényszerülhetnek, hogy gondozóvá váljanak;
- X. mivel a foglalkoztatásban lévő fogyatékossgal élő személyek száma alacsonyabb lehet, mint azt az adatok jelzik, tekintve hogy sokan közülük a „nem foglalkoztatható” kategóriába tartoznak, a védett ágazatban vagy védettebb környezetben dolgoznak, és nem rendelkeznek alkalmazotti jogállással, és ily módon nem jelennek meg a hivatalos adatokban és statisztikákban;
- Y. mivel a munkaadókat támogatni kell abban, és ösztönözni kell arra, hogy az oktatástól a foglalkoztatásig vezető úton végig gondoskodjanak a fogyatékossgal élő személyek önrendelkezésének elősegítéséről; mivel e célból a munkaadók tájékoztatása jelenti az egyik lehetőséget arra, hogy fél lehesse lépni a fogyatékossgal élő személyek felvétele terén alkalmazott megkülönböztetéssel szemben;
- Z. mivel a munkahelyi intézkedések rendkívül fontosak a kedvező mentális egészség előmozdításához, és megelőzhetik a rossz mentális állapotot és a pszichoszociális fogyatékossgakat;
- AA. mivel az EU a fejlesztési segítyt nyújtó legnagyobb donor, és vezető szerepet játszik a fogyatékossgal élő személyekre is kiterjedő programokban;
- AB. mivel a foglalkoztatás terén való megkülönböztetés nem egyedül álló probléma; mivel az oktatásban, a szakképzésben és a lakhatás terén való megkülönböztetés, valamint a közlekedéshez való hozzáférés hiánya egyenlő a foglalkoztatás terén való megkülönböztetéssel;
- AC. mivel az Unióban a súlyos fogyatékossgal élő személyek 75 %-ának nincs lehetősége teljes mértékben részt venni a munkaerőpiacon; mivel az alulfoglalkoztatottság, valamint a munkanélküliség különösen az autizmus spektrumzavarral küzdők, a siketek és nagyothallók, valamint a vakok és a siketvakok számára jelenthet problémát;

2017. november 30., csütörtök

- AD. mivel a UNCRPD egyezmény végrehajtásának egyik lehetséges eszközét a fenntartható fejlesztési célok és a szociális jogok európai pillére jelenthetik;
- AE. mivel a jogképesség hiánya jelentős akadálya a szavazati jog gyakorlásának, többek között az európai választásokon is;
- AF. mivel a fogyatékossgal élő vagy egészségügyi problémával rendelkező nők 34 %-át érte már fizikai vagy szexuális erőszak a partnerük részéről az életük során;
- AG. mivel az EUMSZ 168. cikkének (7) bekezdése a tagállamok hatáskörébe utalja egészségügyi politikájuk meghatározását és az egészségügyi szolgáltatások biztosítását, mutatva a tagállamokkal való konzultáció és azok bevonásának szükségességét az európai fogyatékossgügyi stratégia sikere céljából;
- AH. mivel a UNCRPD egyezmény 25. cikke megerősíti a fogyatékossgal élő személyek azon jogát, hogy a legmagasabb színvonalú egészségügyi ellátást kapják, megkülönböztetés nélkül;
- AI. mivel a fogyatékossgal élő személyek különösen kiszolgáltatottak az egészségügyi ellátási szolgálatok rendszerhibáinak, gyakrabban tanúsítanak egészségügyi kockázattal járó viselkedést, illetve jobban ki vannak téve a korai elhalálozás kockázatának;

Fő intézkedési területek

Akadálymentesség

1. elismeri az akadálymentesség holisztikus meghatározásának és alkalmazásának fontosságát, valamint hogy ez milyen értéket jelent a fogyatékossgal élő személyek – UNCRPD egyezményben elismert és az ENSZ CRPD-bizottságának 2. sz. általános kommentárjával összhangban lévő – esélyegyenlőségének és társadalmi befogadásának, illetve a társadalomban való részvételének alapjaként, figyelembe véve a fogyatékossgal élő személyek szükségleteinek sokféleségét, valamint uniós elvként előmozdítva a mindenki számára történő tervezés határozottan növekvő fontosságát;
2. emlékezteti a Bizottságot azon kötelességére, hogy mind az államin, mind a magánszférában minden szakpolitikai területen érvényesítse a fogyatékossg szempontjait, és alakítsa ki és mozdítsa elő az akadálymentességet, és javasolja, hogy e kötelesség teljesülésének ellenőrzése érdekében a Bizottság hierarchiáján belül hozzon létre az akadálymentesség területén szakértelemmel rendelkező egységeket;
3. felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg kötelező követelményeket a közterületek és különösen az épített környezet akadálymentessége tekintetében;
4. felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre és folyamatosan kövessék nyomon az akadálymentességgel kapcsolatos valamennyi jogszabályt, ideértve az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet, a távközlési csomagot és a honlapok akadálymentesítéséről szóló irányelvet, valamint a közlekedésre és az utasok jogaira vonatkozó, idevágó jogszabályokat; felhívja e tekintetben az EU-t, hogy a UNCRPD egyezmény ratifikálásának belső és külső szinten történő előmozdításán túlmenően hangolja össze és kövesse nyomon ennek végrehajtását is;
5. reméli, hogy az uniós társjogalkotók késedelem nélkül elfogadják az európai fogyatékossgügyi stratégiát; azt ajánlja, hogy a UNCRPD teljes mértékű végrehajtása érdekében a végső szövegnek fokoznia kell a termékek és szolgáltatások akadálymentességét a fogyatékossgal élő személyek és a funkcióképességükben korlátozott személyek számára; hangsúlyozza, hogy átfogó európai szabályokra van szükség a nyilvános terek és az épített környezet akadálymentességére, valamint az összes közlekedési módhoz való hozzáférésre vonatkozóan;

2017. november 30., csütörtök

6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes jogszabályok, így például a honlapok akadálymentesítéséről szóló irányelv ⁽¹⁾ vagy a vasúti akadálymentességről szóló rendelet (TSI-PRM) ⁽²⁾ nyomán követése az ágazat és a tagállamok saját értékelésén keresztül zajlik, és azt nem egy független szerv végzi; ajánlja ezért, hogy a Bizottság szigorúbban ellenőrizze az irányelvnek való megfelelést, és fontolja meg nyomon követési jogszabályok kidolgozását annak biztosítása érdekében, hogy tiszteletben tartsák a fogyatékossgal élő személyek jogait, többek között például a 261/2004/EK rendelet ⁽³⁾ végrehajtása során;
7. emlékeztet arra, hogy az akadálymentességgel kapcsolatos valamennyi kötelezettség végrehajtásához elegendő forrásra van szükség uniós, nemzeti és helyi szinten; felhívja az Uniót annak biztosítására, hogy minden finanszírozási program akadálymentes legyen, egy egyetemes tervezési megközelítést kövessen, és az akadálymentességre vonatkozóan külön költségvetést tartalmazzon; felhívja a tagállamokat, hogy adjanak lendületet a közberuházásoknak, biztosítva ezzel a fogyatékossgal élő személyek számára mind a fizikai, mind a digitális környezet akadálymentességét;
8. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az információs és kommunikációs technológiák fejlesztésének, valamint a fogyatékossgal élő személyek biztonságának területén tevékenykedő startupok finanszírozásának támogatása révén növeljék az akadálymentességet;
9. helyesnek tartaná az önálló életvitel bevált uniós gyakorlatainak tanulmányozását és hasznosítását;
10. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy 112-es segélyhívószám teljes mértékben akadálymentes legyen mindenfajta fogyatékossgal élő valamennyi személy számára, és hogy a katasztrófakockázat-csökkentési politikák és programok figyelembe vegyék az összes fogyatékossgal élő személyt, és számukra is hozzáférhetőek legyenek;
11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a közbeszerzésben az akadálymentes beszerzés érdekében a közbeszerzési szerződés aláírása előtt alkalmazott előzetes feltételrendszert nemzeti szinten nem hajtják kellőképpen végre; ajánlja ennek megoldására, hogy hozzanak létre a zöld közbeszerzéshez hasonlóan egy olyan portált, amely az akadálymentességre vonatkozó összes iránymutatást tartalmazza;
12. nyomatékosan ajánlja, hogy az utasjogi panasztételi eljárást tegyék teljes mértékben akadálymentessé és a fogyatékossgal élők szükségleteihez alkalmazkodóvá, a nemzeti végrehajtó szervekre pedig bízzanak több és egyformán szigorú végrehajtási felelősséget;
13. hangsúlyozza különösen, hogy az akadálymentesség a UNCRPD egyezmény alapelve, és az egyezményben foglalt egyéb jogok gyakorlásának előfeltétele; kiemeli, hogy az európai polgárok által benyújtott petíciók jelentős száma panaszodik az akadálymentesség hiányáról vagy az építészeti akadályokról; hangsúlyozza, hogy az akadálymentességhez való jogot, ahogy a UNCRPD egyezmény 9. cikke is meghatározza, átfogó módon kell végrehajtani annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek hozzáférhessenek a környezetükhöz, a közlekedéshez, a közszolgáltatásokhoz és létesítményekhez, illetve az információs és kommunikációs technológiákhoz; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az akadálymentesség elsődleges prioritással bírjon, és jobban integrálódjon valamennyi fogyatékossgügyi szakpolitikai területbe;
14. megjegyzi, hogy a digitális egységes piaci stratégiát olyan módon kell végrehajtani, hogy annak valamennyi aspektusához teljes körű hozzáférést lehessen biztosítani a fogyatékossgal élő személyek számára;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közjogi szervezetek webhelyeinek és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 1300/2014/EU rendelete (2014. november 18.) az uniós vasúti rendszernek a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek általi hozzáférhetőségével kapcsolatos átjárhatósági műszaki előírásokról (HL L 356., 2014.12.12., 110. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 46., 2004.2.17., 1. o.).

2017. november 30., csütörtök

Részvétel

15. üdvözli az európai fogyatékosági kártya projektjét; felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együtt minden országot vonjanak be egy jövőbeli hosszú távú kezdeményezésbe, amelynek célja az európai parkolási kártyával azonos hatókör elérése lenne, és ebbe foglalják bele a kulturális életben és a turizmusban való részvételt lehetővé tevő szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

16. aggályosnak tartja, hogy továbbra is a fogyatékoság orvosi modelljét használják, amely a fogyatékosággal élő személyek orvosi diagnózisaira összpontosít, nem pedig az általuk tapasztalt környezeti akadályokra; sürgeti a Bizottságot, hogy kezdeményezze e megközelítés felülvizsgálatát, különösen az adatgyűjtés területén; felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg, hogyan tudnának együtt dolgozni a fogyatékoság közös meghatározásán;

17. üdvözli a marrákesi szerződéssel kapcsolatban elért előrelépést; rámutat arra, hogy az Európai Unió Bírósága a 2017. február 14-i véleményében jelezte, hogy az Uniónak kizárólagos hatásköre van a marrákesi szerződés megkötésére, mivel a marrákesi szerződés kötelezettségeinek nagy többsége egy nagyrészt már közös uniós szabályok által lefedett területhez tartozik; ajánlja, hogy az EU és a tagállamok határozzanak meg cselekvési tervet, hogy biztosítsák annak teljes körű végrehajtását; felhívja az EU-t, hogy ne ratifikálja a gazdasági teherrel kapcsolatos opciót;

18. úgy véli, hogy az európai strukturális és beruházási alapoknak – különösen a következő programozási időszakban – be kell tartaniuk a UNCRPD egyezményt, és továbbra is kiemelten elő kell mozdítaniuk az intézményesíthettség csökkentését, és emellett finanszírozniuk kell a közösségben való, önálló élethez való jog megvalósítását segítő támogató szolgáltatásokat; úgy véli, hogy a Bizottságnak szorosan nyomon kell követnie az intézményekről a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérésre vonatkozó előzetes, konkrét és folyamatos, illetve átlátható minőségértékelésen alapuló feltételrendszerek tagállamok általi végrehajtását; úgy véli, hogy az Unió által, köztük az Európai Stratégiai Beruházási Alap és az Európai Beruházási Bank általi hitelnyújtás keretében támogatott projektjavaslatoknak az egyetemes tervezési megközelítését követve tiszteletben kell tartaniuk az akadálymentességet; úgy véli, hogy e célok elérése tekintetében nem lehet csupán a pénzügyi eszközökre támaszkodni;

19. kiemeli, hogy a fogyatékoság típusának megfelelően biztosítani kell a kommunikációhoz való szabad hozzáférés lehetőségét; rámutat arra, hogy ennek kulcsfontosságú szerepe van a fogyatékosággal élő személyek aktív polgári szerepvállalása szempontjából;

20. aggodalmát fejezi ki a részvétel előtt álló azon akadályok miatt, amelyekkel a gyámság alá helyezett és az intézményekben élő személyek Európa-szerte szembesülnek, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a jogképesüktől megfosztott személyek is gyakorolhassák az európai uniós szerződésekben és jogszabályokban foglalt összes jogot; felhívja a tagállamokat, hogy az intézményi elhelyezések számának csökkentésére irányuló folyamat felgyorsításával, valamint az érintett személyek helyett történő döntéshozatal támogatott döntéshozattal való felváltásával segítsék elő a részvételt;

21. felhívja a Bizottságot, hogy a 93/109/EK⁽¹⁾ és a 94/80/EK⁽²⁾ tanácsi irányelvek végrehajtásáról szóló rendszeres jelentéseibe foglalja bele annak értékelését, hogy ezeket a UNCRPD egyezmény 29. cikkével összhangban lévő módon értelmezik-e;

22. kiemeli, hogy a fogyatékosággal élő nők és lányok a nem és a fogyatékoság metszetéből kifolyólag kétszeres megkülönböztetésnek vannak kitéve, emellett a nem és a fogyatékoság, illetve a szexuális irányultság, az életkor, a vallás vagy a származás metszete miatt többszörös megkülönböztetésnek is érheti őket számos alkalommal;

⁽¹⁾ A Tanács 93/109/EK irányelve (1993. december 6.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 329., 1993.12.30., 34. o.).

⁽²⁾ A Tanács 94/80/EK irányelve (1994. december 19.) az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 368., 1994.12.31., 38. o.).

2017. november 30., csütörtök

23. megismétli, hogy a fogyatékossgal élő nők gyakran hátrányosabb helyzetben vannak, mint a férfiak, és jobban érinti őket a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata;
24. úgy véli, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének iránymutatást kell nyújtania európai és tagállami szinten a fogyatékossgal élő nők és lányok egyedi helyzetének tekintetében, és aktív szerepet kell játszania a jogvédő munkában az esélyegyenlőség biztosítása és a megkülönböztetés elleni küzdelem céljából;
25. emlékeztet rá, hogy a fogyatékossgal élő személyek szegénysége és társadalmi kirekesztése elleni küzdelem szorosan kapcsolódik a családtagok jobb körülményeihez, akik gyakran fizetetlen gondozókként élnek, és nem tekintik őket munkanélküli személynek; ösztönzi ezért a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki nemzeti támogatási stratégiákat az informális gondozók számára, akik többnyire a fogyatékossgal élő személyek nőrokonai;
26. kiemeli, hogy növekszik az idős emberek száma, és hogy a WHO szerint a fogyatékossgal gyakoribb a nők körében, akiket a hosszabb várható élettartamuknak köszönhetően különösen érint ez a jelenség; hangsúlyozza, hogy ennél fogva arányosan növekedni fog a fogyatékossgal élő nők száma;
27. kiemeli a mikrofinanszírozási eszközök értékét a munkahelyteremtésben és a növekedésben; felhívja a tagállamokat, hogy tegyék könnyebben elérhetővé az ilyen eszközöket a fogyatékossgal élő nők számára;
28. kiemeli, hogy a fogyatékossgal élők számára az önálló élet biztosításához támogatni kell a fogyatékossgal élő személyeket a mindennapi tevékenységeikben segítő termékek kutatását és innovációját;

Egyenlőség

29. kiemeli, hogy a fogyatékossgügyi stratégia középpontjában az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség áll;
30. felhívja a Bizottságot, hogy a „Stratégiai szerepvállalás a nemek közötti egyenlőségért (2016–2019)” című dokumentumában foglalkozzon a fogyatékossgügy kérdésével;
31. mélyszéges sajnálattal tölti el, hogy az Európai Tanácsban hosszú időre megtorpant a megkülönböztetésmentességről szóló uniós irányelv elfogadása felé vezető folyamat, és felhívja a tagállamokat, hogy járuljanak hozzá a megkülönböztetésmentességről szóló horizontális irányelv⁽¹⁾ elfogadásához, egy pragmatikusabb megoldás felé elmozdulva, amely a megkülönböztetéssel szembeni védelmet az élet minden területén kiterjeszti a fogyatékossgal élő személyekre, többek között azáltal, hogy a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodás megtagadását a diszkrimináció egyik formájaként ismeri el, valamint elismeri a többszörös és interszekcionális megkülönböztetést is;
32. riasztónak tartja a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni megkülönböztetésről és a bántalmazásról szóló meglévő adatokat; továbbra is aggodalommal tölti el az alacsony bejelentési arány, amely a panasztételi és bejelentési mechanizmusok hozzáférhetetlenségével, valamint a bizalom és a jogok ismeretének hiányával magyarázható; fenntartja, hogy nemek szerint lebontott adatokat kell gyűjteni, és a visszaautasított beszállásra és a segítségnyújtás megtagadására e tekintetben az adatgyűjtés új módszerének kidolgozását ajánlja;
33. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy minden nemzeti esélyegyenlőségi szervnek legyen hatásköre a fogyatékossgügy terén, és megfelelő erőforrással és önállósággal rendelkezzen ahhoz, hogy biztosítani tudja a megkülönböztetés áldozatai számára a szükséges támogatást, továbbá felhívja a tagállamokat annak garantálására, hogy a hatáskör bármilyen bővítéséhez a humán erőforrások számának növelése társuljon;
34. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy finanszírozzanak a megkülönböztetésmentesség elvével, ezen belül a többszörös és interszekcionális megkülönböztetéssel és a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodással foglalkozó képzéseket, és dolgozzák ki a bevált gyakorlatok modelljeit, amelyeket a fogyatékossgal élő személyek, szervezeteik, szakszervezetek, munkáltatói szervezetek, esélyegyenlőségi szervek és köztisztviselők számára, illetve ezek közreműködésével nyújtanának;

⁽¹⁾ Javaslat a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékossgra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre (COM(2008)0426).

2017. november 30., csütörtök

35. felhívja az EU-t, hogy a Horizont 2020 utáni kutatási és fejlesztési keret kialakításakor dolgozzon ki az egyenlőségi elvekkkel foglalkozó kutatási programokat;

Foglalkoztatás

36. kiemeli, hogy a munkaerőpiaci hozzáférés átfogó kérdés, amely az egyén és a munkaadó számára egyaránt nyertes helyzetet biztosító támogató intézkedések, köztük a társadalmi befogadás végrehajtását igényli, és akadálymentes munkaerő-felvételi eljárásokat, a munkahely és az otthon közötti akadálymentes közlekedést, szakmabeli előrelépési lehetőségeket és folyamatos képzést, valamint a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodást és akadálymentes munkahelyeket kell magában foglalnia; felhívja a Bizottságot, hogy tegye naprakésszé az EU-ban és az EFTA-EGT területén a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított támogatott foglalkoztatással kapcsolatos bevált gyakorlatok gyűjteményét;

37. ösztönzi, hogy fogadjanak el előnyben részesítési intézkedéseket, ideértve a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatására vonatkozó minimális százalékarányok bevezetését a köz- és a magánszektorban;

38. sajnálja, hogy az észszerű alkalmazkodás megtagadása nem minősül megkülönböztetésnek a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv⁽¹⁾ keretein belül, amit az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogainak Bizottsága is bírált; felhívja a figyelmet arra, hogy a foglalkoztatás során alkalmazott egyenlő bánásmódról szóló irányelv első cikke tiltja a fogyatékossgal alapuló hátrányos megkülönböztetést;

39. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az ellátások csapdái ne akadályozzák a munkaerőpiaci részvételt, és kéri, hogy a fogyatékossgal kapcsolatos támogatást különítsék el a jövedelemtámogatástól, figyelembe véve a fogyatékossgal élő személyek esetleges pótlólagos gondozási és egyéb szükségleteit, lehetővé téve, hogy méltó életet élhessenek, és hozzáférjenek a munkaerőpiachoz; felhívja a tagállamokat ezzel kapcsolatban annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal kapcsolatos ellátásokat ne vonják meg a foglalkoztatás okán;

40. felhívja a Bizottságot, hogy a pozsonyi nyilatkozatban és a szociális gazdaságról szóló madridi nyilatkozatban rögzített elvekkel összhangban támogassa a szociális vállalkozásokat, amelyek a foglalkoztatási lehetőségek fontos forrásai a fogyatékossgal élő emberek számára;

41. felhívja a tagállamokat, hogy a UNCRPD egyezménynek megfelelően fontolják meg a foglalkoztathatóság útjában álló minden olyan jogi akadály, köztük például a UNCRPD egyezmény 12. cikkével ellentétes intézkedések felszámolását, amelyek megakadályozzák a fogyatékossgal élő személyeket abban, hogy munkaszerződést írjanak alá, bankszámlát nyissanak és hozzáférjenek saját pénzükhöz, ily módon pénzügyileg kirekesztve e személyeket, továbbá azoknak a nemzeti rendelkezéseknek a megszüntetését, amelyek a fogyatékossgal élő személyek egyes kategóriáit „munkaképtelennek” nyilvánítják;

42. felhívja a figyelmet arra, hogy az időseődő társadalomban mennyire fontosak az eredményes újbóli beilleszkedési és rehabilitációs, valamint aktiválási és megtartási intézkedések, amelyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy betegség után vagy fizikai, szellemi vagy érzelmi fogyatékossgalok mellett is visszatérjenek a munkába vagy munkában maradjanak;

43. emlékeztet arra, hogy a fogyatékossgal élő személyek és partnereik segítségnyújtási költségekkel való megterhelése nemcsak a jelenlegi jövedelmüket csökkenti, hanem foglalkoztatási kilátásaikat és időskori jövedelmüket is;

44. úgy véli, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúlyt előmozdító intézkedések, köztük az önkéntes rugalmas és inkluzív munkaszervezés, így például az intelligens munkavégzés, a távmunka és a rugalmas munkaidő hasznos lehet a fogyatékossgal élő személyek számára, és pozitív hatással lehet a mentális egészségre, mindenki számára biztonságot és stabilitást biztosítva, de aggódik amiatt, hogy a digitális munkakörnyezetek révén új akadályok jöhetnek létre, ha azok nem akadálymentesek és nem biztosított a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodás;

45. felhívja a Bizottságot, hogy a jövőbeli jelentésekben szerepeltessen bevált és helytelen gyakorlatokat, hogy lehetővé tegye a munkaadók számára a fogyatékossgügyi jogszabályok eredményes végrehajtását;

46. aggodalommal tölti el, hogy egyes tagállamokban a védett műhelyekben dolgozó fogyatékossgal élő személyeket nem ismeri el a jog hivatalosan munkavállalóként, a minimálbérnél kisebb fizetést kapnak, és nem jogosultak a többi munkavállalóval azonos szociális ellátásokra;

⁽¹⁾ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

2017. november 30., csütörtök

47. különösen aggódik a fogyatékossgal élő fiatalok és a hosszú ideje munkanélküliek miatt; felhívja a tagállamokat, hogy kiemelten foglalkozzanak a fogyatékossgal élő fiatalok munkaerőpiaci befogadásával, többek között speciális karriertanácsadási központok létrehozása révén, ahol a diákok és a munkanélküli fiatalok tanácsot kaphatnak a jövőbeli karrierjükkel kapcsolatban, vagy az ifjúsági garancia program részeként;

48. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő még erőteljesebben a sokszínűséget mint az üzleti döntésekben szerepet játszó tényezőt, és ösztönözzék az olyan sokszínűségi chartákat, amelyek felhívják a figyelmet a munkahelyeken a fogyatékossgal élő személyek által nyújtott értéktöbbletre;

49. felhívja az EU-t annak biztosítására, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó javasolt csomagba vegyék fel a fogyatékossgal élő személyek és családjuk jogait;

Oktatás és képzés

50. aggodalommal tölti el, hogy különböző tagállamokban sok fogyatékossgal élő gyermeket továbbra is kirekesztenek a minőségi, inkluzív oktatásból például a szegregációs politikáknak és az építészeti akadályoknak köszönhetően, ami a fogyatékossgal élő gyermekek és fiatalok elleni hátrányos megkülönböztetés egy formája;

51. hangsúlyozza, hogy az oktatás és a szakképzés alapvető a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztathatósága szempontjából, és hogy a munkaadóknak részt kell venniük a folyamatban a fogyatékossgal élő személyek szükségleteinek érvényesítése céljából, figyelembe véve többek között az új technológiák lehetséges előnyeit különféle területeken – mint például az álláskeresés, személyes fejlődés és nagyobb önállóság elérése;

52. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a közoktatás és az egész életen át tartó tanulás rendszereinek biztosítása érdekében a fogyatékossgal élő személyek előtt álló jogi, fizikai és szervezeti akadályok megszüntetésére;

53. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy biztosítsák a gyakornokok számára a fogyatékossgal élők igényeihez való észszerű alkalmazkodást, és kéri, hogy a gyakornoki felvételi eljárások akadálymentesek legyenek, és hogy kínáljanak egyedi gyakornoki helyeket a fogyatékossgal élő személyek számára, ideértve a munkaadóknak szóló ösztönzőkön alapuló gyakornoki helyeket is;

54. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az Erasmus+ és más ifjúsági programok, például az ifjúsági garancia és az Európai Szolidaritási Testület a fogyatékossgal élők igényeihez való, egyénre szabott észszerű alkalmazkodás révén teljes mértékben hozzáférhetőek legyenek a fogyatékossgal élők számára, és hogy tájékoztatást bocsássanak a fogyatékossgal élő személyek rendelkezésére akadálymentességi jogaikról, ezzel is ösztönözve részvételüket; ajánlja e célból a meglévő, például a MappED! inkluzív mobilitási platformon belül kínált eszközök maximális kihasználását;

55. sajnálja, hogy az Új európai készségfejlesztési program nem foglal magában külön célkitűzést a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyek jelenlegi alulfoglalkoztatottsága és munkaerőpiaci megkülönböztetése egyben az értékes készségek eltékozlása is; felhívja ezért a Bizottságot, hogy a készségekkel kapcsolatos valamennyi jövőbeli kezdeményezésben vegye figyelembe a fogyatékossgal élő személyek szükségleteit;

56. sürgeti a tagállamokat, hogy alakítsanak ki hatékony intézkedéseket a fogyatékossgal élő diákok iskolai és tanulási környezeteken belüli szegregációjának és kirekesztésének kezelése céljából, továbbá hogy ezzel kapcsolatban alakítsanak ki nemzeti átmeneti programokat a minőségi, formális és nem formális inkluzív oktatás és szakképzés felé való elmozdulás céljából, többek között a nagymértékű támogatást igénylő fogyatékossgal élő személyek számára is, a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogainak Bizottsága által megfogalmazott ajánlások alapján;

57. felhívja a figyelmet az oktatási személyzet képzésének és átképzésének fontosságára, különösen az összetett szükségletekkel rendelkező személyek támogatása érdekében;

58. ajánlja az Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulókért és az Inkluzív Oktatásért elnevezésű ügynökség jobb igénybevitelét, jelenlegi megbízásának maximális kihasználása mellett;

2017. november 30., csütörtök

59. kiemeli, hogy alapvető fontosságú a tanárok és a oktatók felkészítése a fogyatékossgal élő gyermekekkel való munkára, és számukra a megfelelő támogatás biztosítása; ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsák ki a tanárok és oktatók inkluzív oktatásának, képzésének és folyamatos szakmai fejlődésének rendszerét, a különböző érdekelt felektől, különösen a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetektől és a fogyatékossgal élő szakemberektől származó véleményeket is bevonva;
60. a fogyatékossgal élő és/vagy sajátos nevelési igényű fiatalok körében a korai iskolaelhagyók nagy számára tekintettel felhív az egész életen át tartó tanulás és a vonzó alternatívák kínálása által teremtett lehetőségek további vizsgálatára; úgy véli, hogy a fogyatékossgal élő személyeknek szóló egész életen át tartó tanulási programok az európai fogyatékossgügyi stratégia alapvető részét képezik;
61. ösztönzi az inkluzív oktatás és az egész életen át tartó tanulás terén bevált gyakorlatok cseréjét a tanárok, a munkatársak, az irányító szervek, illetve a fogyatékossgal élő diákok és tanulók között;
62. aggodalmát fejezi ki, hogy az előrelépés ellenére a fogyatékossgal élő személyek még mindig fokozottan ki vannak téve a munkanélküliség veszélyének, és hogy kevesebb mint 30 %-uknak van felsőoktatási vagy ezzel egyenértékű végzettsége, szemben a fogyatékossgal nem rendelkező emberek 40 %-ával; felhívja ezért a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fordítsanak különleges figyelmet a fogyatékossgal élő és/vagy sajátos nevelési igényű fiatalok által a középfokú oktatásból és az egyetemről és/vagy a szakképzésből a munka világába való átmenet során tapasztalt nehézségekre;
63. ösztönzi az uniós közintézményeket és vállalatokat a sokszínűsége vonatkozó politikák és a sokszínűséggel foglalkozó nemzeti charták végrehajtására;
64. kiemeli, hogy a fogyatékossgal élő fiatalok kevésbé vesznek részt fizikai tevékenységekben, mint fogyatékossgal nélküli társaik, és hogy az iskolák fontos szerepet játszhatnak egy egészségesebb életstílus kialakításában; hangsúlyozza ezért a fogyatékossgal élő fiatalok fizikai tevékenységekben való fokozottabb részvétele elősegítésének fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy rövid időn belül számolják fel a fogyatékossgal élő vagy a sajátos igényű személyek sporttevékenységekben való részvétele előtt álló meglévő akadályokat;
65. emlékeztet rá, hogy át kell hidalni a digitális szakadékot, és biztosítani kell, hogy a fogyatékossgal élő személyek teljes mértékben ki tudják használni a digitális uniót; hangsúlyozza ezzel kapcsolatban a fogyatékossgal élő személyek digitális készségei és kompetenciái – nevezetesen az Erasmus+ program által támogatott projektek révén való – fejlesztésének fontosságát, valamint felszólítja a tagállamokat, hogy garantálják a kiszolgáltatott polgárok – köztük a fogyatékossgal élők – online biztonságát a gyűlöletbeszéd, az internetes zaklatás és az online megkülönböztetés minden formája elleni hatékony eszközök révén, illetve azáltal, hogy a formális és a nem formális oktatás részeként is több képzést biztosítanak a digitális jártasság és médiaműveltség terén; felhívja emellett a tagállamokat, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek számára ingyen biztosítsák a megfelelő technológiai oktatási eszközöket, lehetővé téve számukra, hogy teljes értékűen részt vegyenek az oktatási és képzési tevékenységekben;

Szociális védelem

66. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a 2030-as uniós fogyatékossgügyi stratégia tartalmazzon olyan egyedi fellépéseket, amelyek EU-szerte előmozdítják az inkluzív szociális védelmi rendszereket, amelyek garantálnák a fogyatékossgal élő személyek számára a teljes életciklus során az ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat, hogy határozzanak meg olyan szociális védelmi minimumot a fogyatékossgal élő személyek számára, amely garantálja megfelelő életszínvonalukat;
67. felhívja a társjogalkotókat annak megfontolására, hogy a fogyatékossgal élő személyeket külön célcsoportként foglalja bele a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendeletbe⁽¹⁾;
68. sürgeti a tagállamokat a kölcsönös elismerés elvének alkalmazására a fogyatékossgértékelő és -meghatározó rendszereik használatakor, amelyeknek a fogyatékossg UNCRPD egyezményben foglalt emberi jogi alapú modelljét kell követniük, és nem szabad azt aláásniuk, a tapasztalható környezeti és társadalmi akadályok figyelembevétele és valamennyi érintett érdekelt fél bevonása mellett annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élők szociális védelmét és életszínvonalának támogatását ne veszélyeztessék a gazdasági kiigazítási programok intézkedései;
69. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a szociális jogok európai pillére minden tekintetben érvényesítse a fogyatékossg szempontjait;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 200., 2004.6.7., 1. o.).

2017. november 30., csütörtök

70. azt ajánlja, hogy az Európai Szociális Alapot (ESZA), a foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programját (EaSI) és a jövőbeli szociális alapokat ne csak munkaerőpiaci aktivizálási intézkedésekre, hanem társadalmi befogadás céljából is használják fel; hangsúlyozza a rehabilitáció fontosságát a társadalmi befogadás eszközeként, amellyel biztosítható, hogy a fogyatékossgal élők a közösségen belül aktívak maradjanak;

71. ajánlja, hogy a tagállamok hozzanak egyedi intézkedéseket, például pénzügyi támogatás és átmeneti gondozás nyújtását az inkluzív szociális védelmi rendszerek EU-szerte való előmozdítása érdekében, amelyek a teljes életciklus során garantálják valamennyi fogyatékossgal élő személy számára a megfelelő életszínvonalat, az ellátásokat és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést;

72. sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy az intézményi elhelyezések számának csökkentése soha ne vezethessen a fogyatékossgal élő személyek hajléktalanságához amiatt, hogy nincs elegendő megfelelő és/vagy akadálymentes lakás ahhoz, hogy a közösségben biztosíthatóak a gondozásukat;

Egészségügy

73. felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtás végre a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló 2011-es irányelvet⁽¹⁾; ajánlja a Bizottságnak, hogy az irányelvet átültető jogszabályban határozottan foglalkozzon a fogyatékossgal szemponjtjaival, hogy az garantálja a fogyatékossgal élő személyek számára a megfizethető és jó minőségű határokon átnyúló egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést; felhívja ezzel kapcsolatban a Bizottságot, hogy végezze el az irányelv hatásvizsgálatát, hogy megfeleljen a UNCRPD egyezménynek, és dolgozzon ki a fogyatékossgügy nemzeti kapcsolattartó pontok munkájában való általános érvényesítésére vonatkozó, közös teljesítménykritériumokat tartalmazó, uniós szintű iránymutatást, ezen belül pedig konkrétan a fogyatékossgot érintő ajánlásokat; ösztönzi a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő oktatást és képzést az egészségügyi dolgozóknak a fogyatékossgal élő betegek egyéni igényeiről;

74. aggodalommal töltik el a mentális egészségügyi és gondozási szolgáltatások során előforduló emberi jogi jogsértések, amelyek számos alkalommal jelentős hatással voltak a nyújtott szolgáltatások minőségére, és rámutat arra, hogy e szolgáltatások középpontjában a felépülésnek kell állnia, és ezeket megfelelően finanszírozva egy emberi jogokon alapuló modellt követve kell nyújtani;

75. felhívja a tagállamokat, hogy olyan mentális egészségügyi szolgáltatásokat biztosítsanak, amelyek tiszteletben tartják a jogképességet, és amelyek a fogyatékossgal élő személy, és nem egy helyettes döntéshozó beleegyező nyilatkozatát igénylik a kezelések és a kórházi ápolás tekintetében, figyelembe véve a támogatott döntéshozatali intézkedések megfontolását is;

76. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az e-egészségügyi, az egészségügyi és a gondozási szolgáltatások teljes mértékben akadálymentesek és biztonságosan használhatóak legyenek minden fogyatékossgal élő személy, köztük az értelmi fogyatékossgal élő és összetett szükségletekkel rendelkező személyek, illetve családtagjaik számára;

77. rámutat, hogy sürgősen foglalkozni kell azzal a problémával, hogy a fogyatékossgal élő emberek általában nem férnek hozzá a multidiszciplináris szakellátáshoz, vagy ha igen, hosszú a betegek várólistája, ami az egészségügyi megelőzéshez és ellátáshoz való egyenlő hozzáférés jelentős akadálya, és ez gyakran a fogyatékossgal élő betegek állapotának romlásához, és az egészségügyi rendszerek amúgy elkerülhető megterheléséhez vezet;

78. rámutat, hogy az egészségügyi rendszereknek biztosítaniuk kell a szexuális visszaélések és/vagy erőszak észlelését, jelentését és megelőzését;

79. sürgeti a tagállamokat, hogy növeljék a fogyatékossgal élő felnőttek számára hozzáférhető multidiszciplináris értékelési és újraértékelési szolgáltatások számát, olyan személyre szabott, az azonosított biopszichoszociális szükségleteknek megfelelő tervek kidolgozása érdekében, amelyeket területi erőforrások (mint például otthoni/napközi/bentlakásos szolgáltatások) használatával lehet végrehajtani;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/24/EU irányelve (2011. március 9.) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről (HL L 88., 2011.4.4., 45. o.).

2017. november 30., csütörtök

80. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki az európai referenciahálózatok keretét a multidiszciplináris és egészségügyi szakellátás fejlesztésére, illetve az ezekhez való hozzáférés kiterjesztésére általában a fogyatékossgal, és különösen a ritka fogyatékossgal élő személyek számára;
81. kiemeli, hogy a Bizottság nem fordít figyelmet a fogyatékossgokra az uniós egészségügyi munkaerőre vonatkozó cselekvési tervben és a hatékony, hozzáférhető és alkalmazkodóképes egészségügyi rendszerekre vonatkozó uniós ütemtervben, mivel egyik szövegben sem foglalkoznak külön a kérdéssel;
82. kiemeli a demenciával kapcsolatos második együttes fellépés sikerét, remélve ugyanakkor, hogy a következő hároméves időszakra további forrásokat biztosítanak az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezésben részt vevő gyógyszergyárak;
83. felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson be a napi ellátásukat biztosító rokonaik halála után a komoly fogyatékossgal élők támogatására irányuló stratégiát (lásd például a közelmúltban elfogadott olasz „*dopo di noi*” törvényt);
84. sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen alapos elemzést az ENSZ záró észrevételei és a saját eredményjelentése közötti eltérésekről, különösen az európai fogyatékossgügyi stratégia egészségre vonatkozó kiemelt területével kapcsolatban;
85. felszólít arra, hogy a helyi szülészeti ellátás biztosítását következetesen közszolgáltatásként mozdítsák elő a tagállamokban, hogy csökkenjen a szülési komplikációból eredő fogyatékossgok előfordulása és hogy – a biztonságos szülésre vonatkozó WHO-ellenőrzőlistával összhangban – mind az anyák, mind a babák számára biztosítsák a biztonságos szülést és születést;
86. bátorítást nyer az európai távgyógyítási ágazat fejlődéséből, amely képes alapvetően megváltoztatni a fogyatékossgal élők szolgáltatásokhoz való hozzáférési képességét; úgy véli továbbá, hogy a 4G technológia kiterjedése, az 5G betörése és a dolgok internetének elterjedése a fogyatékossgal élők számára nyújtott egészségügyi ellátás javulásához fog vezetni; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai egészségügyi technológiai ágazatot ne terhelje túlzott szabályozás, és hogy megfelelő hozzáférése legyen a finanszírozáshoz;

Külső fellépések

87. kéri, hogy az Unió külső fellépése teljes mértékben feleljen meg a UNCRPD egyezménynek;
88. kéri, hogy az Unió biztosítsa, hogy a fejlesztési együttműködés és a humanitárius fellépés teljes mértékben akadálymentes és a fogyatékossgal élő személyeket befogadó legyen;
89. kéri, hogy az Unió vezessen be jelzőket a fogyatékossgal élők jogaival kapcsolatban a hivatalos fejlesztési segítségnyújtási jelentésekben;
90. felhívja az EU-t, hogy játsszon kulcsszerepet annak elérésében, hogy a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusban vállalt kötelezettségnek megfelelően ne feledkezzenek meg a fejlesztési együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás keretében a fogyatékossgal élő emberekről, és annak részeként foglalkozzanak a kiszolgáltatott személyek és marginalizált csoportok által tapasztalt többszörös megkülönböztetéssel;
91. felhívja a Bizottságot, hogy külső fellépései keretében az új európai fogyatékossgügyi stratégiától függetlenül töltsön be vezető szerepet a fejlesztési céloknak a fogyatékossgal élő személyekre is kiterjedő végrehajtásában oly módon, hogy világos, átlátható és inkluzív menetrendet fogad el a célok elérése érdekében;
92. sajnálja, hogy a fenntartható fejlesztési célokra vonatkozó uniós foglalkoztatási mutatót nem bontják tovább fogyatékossgok szerint; felhívja az EU-t, hogy a partnerországokkal együttműködésben ösztönözze az adatok fogyatékossg típusa szerinti bontását;
93. felhívja az Uniót és partnereit, hogy a szakpolitikák kialakítása és a projektek minden szintjén vonják be a fogyatékossgal élő személyeket és képviselőiket, többek között a partnerországokban, helyi szinten is, a fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek aktív részvétele mellett;

2017. november 30., csütörtök

94. megismétli, hogy a fogyatékossgal élő nők gyakran nagyobb kihívásokkal és veszélyekkel néznek szembe a konfliktusokkal érintett országokban és a konfliktusövezetekben; kiemeli ezért annak fontosságát, hogy a védelmezni kell a fogyatékossgal élő nőket az Unió külső politikáiban is;

Kötelezettségek az uniós intézményekben

95. sürgeti az uniós intézményeket, hogy tegyék akadálymentessé a külső és belső weboldalaik használhatóságát, tartalmát, dokumentumait, videóit és internetes szolgáltatásait, többek között a nyilvános konzultációkat is, és számoljanak be nyilvánosan a weboldalak akadálymentességére vonatkozó iránymutatások, ajánlások és kötelezettségek betartásáról;

96. sajnálja, hogy még nem hajtották végre az INSIGN projektet, amely önálló kommunikációt tesz lehetővé a siketek és nagyothallók számára az uniós intézményekkel való kommunikáció során oly módon, hogy a tagállamokban jelnyelvi tolmácsokkal és feliratkészítőkkel kapcsolják össze őket, jóllehet a Bizottság finanszírozta a szolgáltatási platform prototípusának kidolgozását, amelyet 2014-ben sikeresen kipróbáltak az Európai Parlamentben;

97. felhívja az uniós intézményeket, hogy egyszerű kérésre tegyék akadálymentessé valamennyi nyilvános ülésüket, többek között jelnyelvi tolmácsolás, beszédfelismerő rendszerek és Braille-írással készült dokumentumok biztosításával, valamint más augmentatív és alternatív kommunikációs módszerekkel, illetve az épületeik fizikai akadálymentességével; elismeri annak nehézségeit, hogy az uniós intézmények az ülések összes élő közvetítését és felvételét ellássák feliratokkal; felhívja mindazonáltal az intézményeket, hogy továbbra is kövessék nyomon e terület technológiai fejlesztéseit az akadálymentesség jövőbeli javítása érdekében;

98. azt tanácsolja az európai intézményeknek, hogy az EU többnyelvűségi politikájával összhangban a nemzetközi jelnyelv helyett a nemzeti jelnyelveken való tolmácsolást részesítse előnyben;

99. sürgeti a tagállamokat annak biztosítására, hogy az európai parlamenti választásaik akadálymentesek legyenek, és bevonják azokat is, akik jelenleg intézményekben és/vagy gyámság alatt élnek;

100. felismeri, hogy mind uniós, mind tagállami szinten hiányoznak a fogyatékossgal élő személyeknek, különösen a szellemi/értelmi fogyatékossgal élő személyeknek szóló hozzáférhető és inkluzív választási eljárások; sürgeti az Európai Parlamentet annak biztosítására, hogy az európai parlamenti választással kapcsolatos kommunikációs anyagai teljes mértékben akadálymentesek legyenek;

101. felhívja az európai iskolákat, óvodákat és napköziket, hogy nyújtsanak jó minőségű és befogadó, a UNCRPD egyezménynek megfelelő oktatást az uniós alkalmazottak minden gyermeke – többek között az összetett és magas szintű támogatásra szoruló gyermekek – számára is;

102. felhívja az EU-t, hogy könnyítse meg a fogyatékossgal élők szükségleteihez való észszerű alkalmazkodás és a foglalkoztatási támogatás egyéb formáinak, például az intelligens munkavégzés biztosítását a munkavállalók, köztük a fogyatékossgal élő akkreditált parlamenti asszisztensek számára az uniós intézményeken belül;

103. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a közös betegségbiztosítási rendszer közös szabályozását, végrehajtási rendelkezéseit, hatályát, fogyatékossgügyi szempontjait, akadálymentességét és gyakorlatát, hogy megfeleljen a UNCRPD egyezménynek;

104. sürget valamennyi uniós intézményt, ügynökséget és szervet, hogy hozzon létre kapcsolattartási pontokat, és hangsúlyozza a főigazgatóságokra és az uniós intézményekre kiterjedő horizontális intézményközi koordinációs mechanizmus szükségességét; kéri, hogy az ennek eléréséhez szükséges intézkedések képezzék a UNCRPD egyezmény végrehajtási stratégiájának részét;

105. sürgeti az intézményeket, hogy fogadjanak el az alkalmazottak felvételére, megtartására és előléptetésére vonatkozó átfogó stratégiákat, ideértve az ideiglenes pozitív intézkedéseket is, hogy aktívan és számottevően növelni lehessen a – többek között pszichoszociális és az értelmi – fogyatékossgal élő tisztviselők vagy alkalmazottak és gyakornokok számát a 2000/78/EK irányelv 5. cikke alapján;

2017. november 30., csütörtök

106. emlékeztet az Európai Parlament fogyatékosággal foglalkozó munkacsoportjának az európai fogyatékoságügyi stratégia végrehajtásában betöltött szerepére, az ENSZ-egyezménnyel összhangban, amely egy olyan platform, amely összegyűjti az európai és a nemzeti parlamenti képviselőket, valamint a szervezetek és a civil társadalom képviselőit, mind nemzeti, mind helyi szinten; megjegyzi, hogy a munkacsoport kiváltságos helyzetű fórum a viták és párbeszédök ösztönzésére a stratégia végrehajtása biztosításának érdekében;

107. felhívja az európai intézményeket, hogy teljes mértékben konzultáljanak a fogyatékosággal élő munkatársakkal és képviselőkkel, és hatékonyan vonják be őket belső szabályaik, politikáik és gyakorlataik – ezen belül a személyzeti szabályzat és az észszerű alkalmazkodásra és az akadálymentességre vonatkozó rendelkezések – kialakításába, végrehajtásába és nyomon követésébe;

Az eredményjelentés hiányosságai a „Záró észrevételekhez” képest

108. sajnálja, hogy az uniós intézmények honlapjai nem felelnek meg az AAA akadálymentességi szabványoknak; felhívja az intézményeket, hogy a lehető leghamarabb valósítsák meg ezt a célkitűzést;

109. sajnálja, hogy a közlekedésre vonatkozó uniós és tagállami jogszabályokat még mindig nem hajtották végre teljes mértékben nemzeti szinten; ajánlja, hogy e célból minden tagállamban hozzanak létre nemzeti végrehajtó szervezetet;

110. nyugtázza a vasút akadálymentesítése terén elért haladást; ugyanilyen szintű akadálymentességi szabályokra hív fel az összes többi közlekedési módra, ezen belül a biztonság és az akadálymentesség közötti ütközések megoldása céljából a légi közlekedésre vonatkozóan;

111. megállapítja, hogy a Bizottság eredményjelentése nem tér ki az egyenlő bánásmódról szóló horizontális irányelvre;

112. sajnálatosnak tartja, hogy kevés előrelépés történt a UNCRPD egyezmény fakultatív jegyzőkönyvének az Európai Unió általi ratifikálását illetően;

113. megállapítja, hogy a Bizottság még nem végezte el jogszabályainak horizontális, átfogó felülvizsgálatát a UNCRPD egyezmény rendelkezéseivel való teljes körű harmonizáció biztosítása érdekében;

114. üdvözli az eszközök, köztük a nemrégiben elfogadott eszközök frissített listáját, de sajnálja, hogy nem vizsgálták felül a hatásköri nyilatkozatot, és hogy az eszközök listája nem tartalmazza azokat az eszközöket, amelyek ugyan nem említik kifejezetten a fogyatékosággal élő személyeket, ám lényegesek a fogyatékosággal élő személyek számára;

115. sajnálja, hogy a Bizottság nem tett előrelépést a fogyatékosággal élő nők és lányok jogainak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos valamennyi szakpolitikában és programban való általános érvényesítése terén, valamint a nemi vonatkozások fogyatékoságügyi stratégiáiban való általános érvényesítése tekintetében;

116. üdvözli, hogy az EU aláírja az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (Isztambuli Egyezmény), és felhívja a Tanácsot, hogy mielőbb ratifikálja azt;

117. sajnálja, hogy a gyermekjogokra vonatkozó jelenlegi szakpolitikák nem elégséges mértékben foglalnak magukban a fogyatékosággal élő fiúkra és lányokra vonatkozó, átfogó, jogokon alapuló stratégiát és a jogaik védelmét szolgáló biztosítékokat, továbbá hogy a fogyatékoságügyi stratégia nem foglalkozik kellőképpen a fogyatékosággal élő fiúk és lányok jogaival, és azokat nem érvényesíti általánosan; felhívja a Bizottságot, hogy a UNCRPD egyezménynek és a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek megfelelően fordítson különös figyelmet a fogyatékosággal élő gyermekekre; kiemeli, hogy magatartási mintákra van szükség a fogyatékosággal élő nők és lányok részére;

118. megállapítja, hogy az EU nem szervezett átfogó kampányt, amely felhívja a figyelmet a UNCRPD egyezményre, és küzd a fogyatékosággal élő személyekkel szembeni előítéletek ellen;

2017. november 30., csütörtök

Az átfogó és hatékony 2030-as fogyatékosügyei stratégia felé

Horizontális kérdések

119. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a jövőbeli fogyatékosügyei stratégia a UNCRPD egyezménynek az uniós politika valamennyi területén történő teljes mértékű végrehajtására, illetve az akadálymentesség, a részvétel, a megkülönböztetésmentesség és az egyenlőség szempontjainak érvényesítésére törekedjen, a UNCRPD egyezmény valamennyi cikkét felölelve, továbbá hogy megfelelő költségvetést, a végrehajtásra vonatkozó menetrendet és nyomonkövetési mechanizmust foglaljon magában, és a jelenlegi stratégiával azonos jogi értékkel bírjon; kiemeli, hogy a stratégia csak akkor lehet sikeres, ha valamennyi érdekelt felet, köztük a civil társadalmat is teljes körűen bevonnak;

120. hangsúlyozza, hogy a 2020–2030 közötti időszakra vonatkozó stratégiának a UNCRPD egyezmény rendelkezéseivel való teljes körű harmonizációt biztosítandó valamennyi uniós jogszabály és szakpolitika átfogó, horizontális felülvizsgálatán kell alapulnia, és átdolgozott hatásköri nyilatkozatot kell tartalmaznia;

121. felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az eredményes újbóli beilleszkedéssel és rehabilitációval kapcsolatos intézkedéseket, amelyek célja a betegség vagy fizikai, mentális vagy érzelmi fogyatékosügyei keresőképességre gyakorolt hatásainak csökkentése vagy megszüntetése;

122. ajánlja, hogy a Bizottság biztosítsa, hogy bármely jövőbeli stratégia és az ahhoz kapcsolódó konzultációs folyamat átlátható, érthető és teljes mértékben akadálymentes legyen, és foglaljon magában világos mutatókat és referenciaértékeket;

123. megállapítja, hogy a fenntartható fejlesztési célok uniós mutatókészlete a 4. célt (oktatás), az 5. célt (nemek közötti egyenlőség) és a 8. célt (tisztességes munka és gazdasági növekedés) illetően figyelmen kívül hagyja a fogyatékosügyei élő személyeket; kéri, hogy a leendő stratégia a fenntartható fejlesztési célokra vonatkozó globális mutatókat használjon a foglalkoztatás területén végrehajtott fő uniós intézkedések és szakpolitikák nyomon követésére;

124. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítani kell a jövőbeli fogyatékosügyei stratégiának a többi uniós kezdeményezéssel és stratégiával való koherenciáját a fogyatékosügyei élő személyek, különösen a nők foglalkoztatásának és befogadásának elősegítése érdekében;

125. ajánlja, hogy a 2020 utáni stratégia horizontális kérdésként foglalja magában a közbeszerzést és a szabványosítást, hogy ezzel is növeljék a fogyatékosügyei élő személyek foglalkoztathatóságát, valamint hogy segítsék elő a bevált gyakorlatok összegyűjtését és tagállamok közötti cseréjét;

126. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós finanszírozású projektek összhangban legyenek a UNCRPD egyezmény emberi jogi alapú megközelítésével, és ne finanszírozzanak olyan projekteket, amelyek révén nem akadálymentes eredmények születnek, amelyek kirekesztik a fogyatékosügyei élő személyeket vagy nem tartják tiszteletben az akadálymentességi normákat;

127. felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon egy folyamatos nyomon követéssel rendelkező, akadálymentes értékelési eszközt, amely egyedi mutatókat és kézzelfogható célokat foglal magában;

128. az Isztambuli Egyezmény EU általi ratifikálását követően felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy fogadjanak el a fogyatékosügyei élő nők és lányok elleni erőszak kezelését célzó egyedi intézkedéseket; sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó európai stratégiát a nőekkel szembeni erőszak elleni küzdelemre, különös figyelmet fordítva a fogyatékosügyei élő nőkre és lányokra;

129. felismeri, hogy a fogyatékosügyei, különösen az értelmi fogyatékosügyei élő nők jobban ki vannak szolgáltatva a nemi alapú erőszaknak, a szexuális zaklatásnak és a bántalmazás egyéb formáinak; elismeri emellett, hogy függőségi helyzetüknél fogva nem biztos, hogy azonosítani vagy jelenteni tudják a bántalmazást; hangsúlyozza, hogy az európai fogyatékosügyei stratégia végrehajtásának további támogatására van szükség, lehetővé téve a bántalmazás minden formájának megakadályozását célzó megelőző intézkedések meghozatalát és az erőszak áldozatainak nyújtott magas színvonalú, elérhető és személyre szabott támogatást;

130. felhívja az EU-t, hogy valamennyi uniós jogszabályban és az európai szemeszter folyamatában általánosan érvényesítse az európai fogyatékosügyei stratégiát; valódi strukturált párbeszédre hív fel ezzel kapcsolatban az Unió és a fogyatékosügyei élő személyeket képviselő szervezetek között a 2020 utáni stratégia kidolgozása során;

2017. november 30., csütörtök

131. ajánlja, hogy a jövőbeli stratégia foglalja magában a támogatási szolgáltatások által abban játszott alapvető szerepet, hogy a fogyatékossgal élő személyek élhessenek emberi jogaikkal;

132. ajánlja, hogy a jövőbeli stratégia foglaljon magában a személyzet képzésével kapcsolatos kérdéseket, amelyek alapvetőek ahhoz, hogy a UNCRPD egyezmény elveinek megfelelő támogatást lehessen nyújtani;

Egyéb intézkedési területek

133. sürgeti, hogy az egyenlőség, a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség szempontjait egy jövőbeli stratégia minden területén érvényesítsék, többek között például a többszörös megkülönböztetésnek kitett, fogyatékossgal élő LMBTQI-személyek tekintetében is; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fogyatékossgal élő személyekkel, a pszichológiai fogyatékossgal élő személyekkel, a tanulási fogyatékossgal vagy autizmussal élőkkel szembeni megkülönböztetés, megbélyegzés és előítéletek leküzdése érdekében mozdítsanak elő a UNCRPD ismertségét erősítő és a sokszínűség tiszteletben tartásának fontosságáról szóló kampányokat és képzéseket;

134. hangsúlyozza, hogy többet kell tenni a fogyatékossga vonatkozó sztereotípiák és előítéletek lebontásra érdekében, hogy megváltozzanak az uralkodó kizáró társadalmi normák; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak figyelemfelhívó kampányokat annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyeket egyenlő polgárként ábrázolják, szemben a fogyatékossgal kapcsolatos sztereotípiákkal;

135. felhívja a figyelmet a nem és a fogyatékossga együttesére, különösen ami a fogamzásgátlás használatára, a kényszersterilizációra és a reprodukív jogokhoz való hozzáférésre vonatkozó beleegyező nyilatkozatot érinti; felhívja a tagállamokat, hogy fontolják meg az erre vonatkozó jogszabályaik értékelésének szükségességét;

136. sürgeti az EU-t, hogy a jövőbeli stratégia valamennyi területén juttassa általánosan érvényre a fogyatékossgal élő gyermekek jogait;

137. elismeri, hogy a jogképesség, köztük a szavazati jog az emberi jogok gyakorlásának egyik előfeltétele, és hogy bármely új stratégiának arra kell irányulnia, hogy senkit se foszsanak meg a fogyatékossga alapján a jogképességétől az élet valamennyi területén; hangsúlyozza e tekintetben, hogy az EU-nak megfelelő intézkedéseket kell elfogadnia annak biztosítására, hogy valamennyi, fogyatékossgal élő személy – összhangban az egyezményrel – gyakorolhassa az európai uniós szerződésekben és jogszabályokban rögzített összes jogot, így például az igazságszolgáltatáshoz való jogot, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés jogát, beleértve a banki szolgáltatásokhoz, a foglalkoztatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, valamint az európai választásokon való szavazást és a fogyasztói jogokat, továbbá a UNCRPD egyezményrel összhangban ösztönöznie kell a nem kényszerítő jellegű intézkedéseket és a támogatott döntéshozatalt;

138. határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy az új stratégiába vegyen fel minden lehetséges intézkedést, hogy az egyezményrel és a UNCRPD bizottság ajánlásaival összhangban biztosítsa a bármilyen típusú fogyatékossgal élő személyek szabadságát és biztonságát;

139. határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy a finanszírozásra vonatkozó jövőbeli rendeletekben tartsa meg a partnerség elvét, és biztosítsa annak maradéktalan tiszteletben tartását;

140. felhívja a Bizottságot, hogy nemzeti és uniós szinten egyaránt mozdítsa elő a fogyatékossgal élő személyek és érdekképviseleti szervezeteik valamennyi döntéshozatali eljárásba való strukturális bevonását, és finanszírozza a fogyatékossgal élő személyek szervezeteinek kapacitásépítését, lehetővé téve a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy az őket érintő valamennyi döntésben strukturáltan részt vehessenek; felhívja a tagállamokat, hogy folytassák a UNCRPD egyezményrel kapcsolatos képzések biztosítását, azt biztosítandó, hogy a fogyatékossgal élő személyek tisztában legyenek a jogaikkal, és így megelőzhető legyen a megkülönböztetés;

141. emlékeztet arra, hogy a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogainak Bizottsága mélyeséges aggodalmának adott hangot a fogyatékossgal élő személyeknek a jelenlegi migrációs válság közepette az EU-ban fennálló bizonytalan helyzete miatt; határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy általánosan érvényesítse a fogyatékossga szempontjait migrációs és menekültügyi politikáiban, és biztosítsa, hogy az e humanitárius válság megoldására fordított összes uniós finanszírozás kiterjedjen a fogyatékossgal élő személyekre is;

2017. november 30., csütörtök

142. határozottan sürgeti a tagállamokat, hogy a fogyatékoság típusai szerint is bontsák le az adatokat, és hogy szorosan működjenek együtt az Eurostattal a fogyatékoságra vonatkozó összehasonlítható adatok összegyűjtésében a különböző területeken, beleértve az intézményekben élő személyeket is, a fogyatékosági stratégiajának a fenntartható fejlesztési célok elérésére irányuló folyamattal és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrenddel való összekapcsolása mellett;

143. hangsúlyozza a mérhető és összehasonlítható minőségi és mennyiségi mutatók szükségességét, többek között az akadálymentességgel, az egyenlőséggel, a foglalkoztatással, a szociális védelemmel, az egészségüggyel, az iskolai eredményekkel és az inkluzív oktatásban részt vevő tanulók számával kapcsolatban, hogy értékelni lehessen a UNCRPD egyezmény EU és tagállamok általi végrehajtását, és határozottan sürgeti, hogy gyűjtsenek adatokat e mutatók alkalmazásához;

144. sürgeti az EU-t, hogy a fogyatékosággal élő személyekkel és érdekképviseleti szervezeteikkel együttműködve dolgozzon ki egy emberi jogi alapú mutatórendszer, valamint egy hasonló átfogó adatgyűjtési rendszert, az adatok nemek, életkor, vidéki és városi lakosság, valamint fogyatékoság típusa szerinti bontása mellett;

145. elismeri, hogy az értelmi fogyatékosággal élő személyek különösen ki vannak szolgáltatva a megkülönböztetésnek és a bántalmazásnak, és e személyeket gyakran helyezik el intézetekben, ahol nem férnek hozzá az oktatáshoz és az önrendelkezéshez;

146. nyomatékosan kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak további intézkedéseket a legkiszolgáltatottabb csoportok, így például a fogyatékosággal élő hajléktalanok felkarolása érdekében;

147. hangsúlyozza, hogy a UNCRPD egyezmény 33. cikkének megfelelően, a fogyatékosági szervezettekkel konzultálva a végrehajtás folyamatos nyomon követésére van szükség;

148. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű uniós csoport által a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó adatok gyűjtése és nyilvántartása terén végzett munkában teljes mértékben vegyék figyelembe a fogyatékosággal élő személyek elleni gyűlölet-bűncselekményeket;

149. sürgeti valamennyi tagállamot, hogy feladataik független elvégzése érdekében különítsenek el elegendő és stabil pénzügyi és emberi erőforrásokat a UNCRPD egyezmény 33. cikkének (2) bekezdése értelmében létrehozott nyomonkövetési keretekre;

150. sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítson megfelelő erőforrásokat az uniós nyomonkövetési keret számára, lehetővé téve, hogy az függetlenül és megfelelően el tudja látni feladatait;

151. emlékeztet rá, hogy a Petíciós Bizottság (PETI) jelentős számú petíciót kap minden évben a fogyatékosággal élő személyek által a mindennapi tevékenységeik során Uniószerzte átélt nehézségek ügyében az európai fogyatékosági stratégiaiban megjelölt nyolc fő fellépési területtel és más akadálymentességi kérdéssel kapcsolatban, például az egészségügyi ellátáshoz és a szociális védelemhez, az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az épített környezethez és a közlekedéshez, az árukhoz és szolgáltatásokhoz, a tájékoztatáshoz és kommunikációhoz, és különösen a politikai, kulturális és közéletben való részvételt illető hozzáférés kapcsán;

152. felhívja az összes tagállamot a UNCRPD egyezmény ratifikálására és a fakultatív jegyzőkönyv aláírására;

153. kiemeli – a hivatali visszasságok esetén a polgárok védelmére kinevezett európai ombudsman mellett – a Petíciós Bizottság által a petíciós folyamat során játszott védelmező szerepet a UNCRPD egyezményre vonatkozó uniós kereten belül, amely lehetővé teszi a petíciók benyújtói számára, hogy a jogaik európai, nemzeti és helyi hatóságok általi megsértése esetén panaszt nyújtsanak be; hangsúlyozza, hogy a bizottsághoz beérkező petíciók azt mutatják, hogy hatékony, horizontális, megkülönböztetésmentes és emberi jogi alapú megközelítés elfogadására van szükség a fogyatékosági politikákhoz; hangsúlyozza az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége szerepét a fogyatékosággal élő személyek alapvető jogainak erősítésében az Unióban, illetve a UNCRPD-egyezmény Unió általi végrehajtásának támogatásában;

154. hangsúlyozza, hogy az európai polgárok által benyújtott petíciók többsége a rokkantsági nyugdíj kérelmezési eljárásával, elismerésével és az illetékes hatóságok általi késői fizetésével kapcsolatos; kiemeli, hogy az európai fogyatékosági stratégia és annak szociális védelmi fellépési területének végrehajtása különösen figyelmet kell hogy fordítson ezekre a kérdésekre, a UNCRPD egyezménynek a megfelelő életszínvonalról és szociális védelemről szóló 28. cikkének megfelelően;

2017. november 30., csütörtök

o

o o

155. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
